

**NOTA
INFORMATIVĂ
LA PROIECTUL
BUGETULUI
Primăriei or.
Telenești
PE ANUL**

2026

1. Introducere

În atenția consilierilor orașului Telenești, conducătorilor de instituții publice finanțate din bugetul de stat și local și societății civile, se propune spre examinare și discuții proiectul bugetului orașenesc pe anul 2026.

Bugetului orașenesc pe anul 2026 este elaborat în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014, Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, Proiectul de lege a bugetului de stat pe anul 2026 este elaborat conform cadrului legal și altor acte normative, care reglementează aspectele bugetar-fiscale și poate fi accesat pe pagina web a Ministerului Finanțelor la adresa <https://mf.gov.md/ro/content/proiectul-legii-bugetului-de-stat-pentru-anul-2026-0>.

Propunerile la proiectul de buget pentru anul 2026 și estimările pentru anii 2027-2028 de către APL se vor întocmi **exclusiv în noul sistem informațional „Planificarea bugetului” accesibil doar din cadrul SI „Cabinetul electronic al autorității/instituției bugetare”, în baza:**

- **Clasificăției bugetare**, aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor nr.208/2015 (cu modificările ulterioare), care poate fi accesată pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor la adresa: <http://mf.gov.md/ro/buget/informații-cu-caracter-metodologic/clasificațiabugetară>;

- **Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului**, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr.124/2023, care poate fi accesat pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor la adresa: <http://mf.gov.md/ro/buget/informații-cu-caracter-metodologic/setul-metodologic>.

De asemenea, au stat prioritățile de politici care derivă din Programul de activitate a Consiliului Orașenesc, alte documente de politici și strategii sectoriale, precum și acordurile semnate. Totodată, s-a ținut cont de cadrul legislativ în vigoare și toate actele normative adoptate în anul 2025 care au impact asupra cheltuielilor bugetare pe anul 2026. Prezenta notă informativă oferă detalii cu privire la structura bugetului orașului Telenești și conține principalele descrieri ale particularităților elaborării proiectului de buget pe anul 2026 și estimările pe anii 2027-2028.

La elaborarea propunerilor de buget la partea de venituri, APL s-a ghidat de cap. IV și VII din Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului. Procesul de elaborare a proiectului de buget pentru anul 2026:

- cotele defalcărilor de la impozitul pe venitul persoanelor fizice sunt după cum urmează: pentru bugetele orașelor-reședință de raion, bugetele municipiilor-reședință de raion – 50% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective.

Prognoza veniturilor bugetului local pe anii 2026–2028 s-a efectuat reieșind din:

- prevederile legislației fiscale în vigoare, ținând cont de prevederile Legii nr.187/2025 pentru modificarea unor acte normative ce vizează politica bugetar-fiscală;

- deciziile autorităților reprezentative și deliberative a UAT, în partea ce ține de competențele proprii în domeniul impozitelor, taxelor și a altor venituri locale;

- analiza bazei fiscale pe fiecare UAT (recomandabil cel puțin 2-3 ani anteriori), separat pe tipuri de impozite, taxe și alte încasări la buget, utilizând prevederile actuale de politică fiscală. Formularele respective pot fi accesate pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor la adresa: <https://mf.gov.md/ro/buget/circulara-bugetară>.

De asemenea, proiectul deciziei este însoțit de Nota informativă și alt material informativ adițional cu prevederi generale și de ordin specific anului bugetar 2026, precum și anexele, care prezintă: indicatorii generali ai bugetului; componența veniturilor, cheltuielilor; balanța bugetului, destinat facilitării procesului de analiză și promovare a acestuia în organul deliberativ a Consiliului orașenesc Telenești.

La baza elaborării proiectului bugetului orașenesc au stat prognoza bazei impozabile, analiza tendințelor, ca urmare a implementării politicii bugetar-fiscale pentru anii 2023-2025, scontat 2025 obiectivele politicii bugetar fiscale pe anul 2025-2026, Serviciul de Colectare a Impozitelor și taxelor locale.

Totodată s-a ținut cont de deciziile Consiliului orașenesc adoptate, care au impact asupra cheltuielilor bugetare pe anul 2026.

În aceste condiții, în proiectul bugetului orașenesc pe anul 2026, un accent deosebit este pus pe corelarea strânsă a cadrului de cheltuieli cu cadrul de resurse disponibile, prin sporirea eficacității și eficienței cheltuielilor publice, prioritizării programelor de cheltuieli și direcționării resurselor disponibile la programe de importanță vitală, fără a admite crearea de blocaje financiare în sistemul bugetar al orașului.

Obiectivul bugetului pe anul 2026 constă în asigurarea necesităților de finanțare ale bugetului orașului Telenești la nivel acceptabil de resurse locale în condițiile limitării riscurilor implicate, totodată creând condiții pentru atingerea obiectivului privind sustenabilitatea finanțelor publice, asigurând finanțarea ritmică, menținând echilibrul bugetar.

Pe termen mediu se menține cerința de eficientizare a utilizării resurselor disponibile, achitarea salariilor angajaților urmează a fi asigurată din contul alocațiilor bugetare aprobate pentru anul 2026, iar APL a efectuat analiza eficacității programelor existente de cheltuieli sectoriale, pentru a identifica măsurile realiste, care pot rezulta în economii de resurse pentru a fi îndreptate la **prioritățile determinate în documentele strategice.**

În procesul elaborării proiectelor de bugetului, APL se conduce de prognoza principalilor indicatori macroeconomici, elaborată în baza previziunilor macroeconomice ale Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării din luna august curent (anexa nr. 1)

Anexa nr. 1

Prognoza indicatorilor macroeconomici pentru anii 2025-2028

Indicatori	Unitatea de măsură	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
		Efectiv					Prognoză			
Produsul intern brut nominal	mild. lei	199,7	242,1	274,5	303,6	322,6	349,2	378,8	411,0	443,3
față de anul precedent în prețuri comparabile	%	91,7	113,9	95,4	101,2	100,4	101,3	102,7	103,3	103,6
Indicele prețurilor de consum¹										
mediu anual	%	103,8	105,1	128,7	113,4	104,7	107,3	104,7	105,0	105,0
la sfârșitul anului	%	100,4	113,9	130,2	104,2	106,9	106,1	104,6	105,0	105,0
Exporturi	mil.USD	2467	3145	4332	4049	3555	3500	3800	4170	4600
față de anul precedent	%	88,8	127,5	137,8	93,5	87,8	98,5	108,6	109,7	110,3
Importuri	mil.USD	5416	7177	9219	8676	9065	10100	11350	12600	13800
față de anul precedent	%	92,7	132,5	128,5	94,1	104,5	111,4	112,4	111,0	109,5
Soldul balanței comerciale	mil.USD	-	-4032	-4887	-4627	-5510	-6600	-7550	-8430	-9200
Producția industrială în prețuri curente	mild. lei	59,7	70,6	85,5	87,6	85,2	96,1	105,0	111,9	120,4
față de anul precedent în prețuri comparabile	%	94,5	112,1	95,0	96,4	98,9	102,5	103,5	104,5	105,5
Producția agricolă² în prețuri curente	mild. lei	30,1	48,4	41,0	41,8	41,4	48,3	51,4	53,5	55,7
față de anul precedent în prețuri comparabile	%	73,0	158,0	70,8	124,5	85,4	111,0	101,0	102,0	102,0
Investiții în active imobilizate	mild. lei	30,1	35,4	37,1	38,4	42,2	50,2	63,5	75,2	88,2
față de anul precedent în prețuri comparabile	%	96,9	109,8	88,1	99,0	107,9	110,0	120,0	115,0	115,0
Salariul nominal mediu lunar	lei	7943	8980	10447	12209	14020	15600	17400	19300	21300
față de anul precedent: nominal	%	109,8	113,1	116,3	116,9	114,8	111,3	111,5	110,9	110,4

Indicatori	Unitatea de măsură	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
		Efectiv					Prognoză			
real	%	105,8	107,6	90,4	103,0	109,7	103,7	106,6	105,6	105,1
Fondul de remunerare a muncii	mild. lei	57,3	67,1	78,2	91,8	104,9	116,4	129,3	142,9	156,8
față de anul precedent: nominal	%	105,7	117,0	116,5	117,4	114,4	110,9	111,1	110,6	109,7
real	%	101,8	111,3	90,5	103,5	109,2	103,4	106,1	105,3	104,5

*Date estimate de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării

2. Indicatori bugetari

Proiectul bugetului orașenesc pe anul 2026 este estimat la venituri în sumă de **43239,4** mii lei și la cheltuieli în sumă de **44627,2** mii lei, , cu un deficit total de **1387,8** mii lei, acoperit din contul soldului disponibil la 31.12.2025-01.01.2026”.Motivul fiind asigurarea continuității proiectelor lansate în 2024-2025 și anume: *proiectul „Mă implic,” reflectat în bugetul pentru anul 2025 și acordul de grant fiind neimplimentat total în această perioadă, a fost modificat micșorându-se partea de venituri a bugetului pentru anul 2025 cu 4156,0 mii lei, parte de cheltuieli cu 4693,8 mii lei, diferența de 537,8 mii lei rămânând în contul soldului disponibil la 31.12.2025.*

- *proiectul „Construcția a două rezervoare de apă potabilă supraterane cu V=500m3 în orașul Telenești,, în cadrul programului de dezvoltare locală “Satul European” ediția 2024, din mijloacele ONDRL conform Contractului de finanțare nr.TL 11 437 SE-2, reflectat în bugetul pentru anul 2025 și acordul de grant fiind neimplimentat total în această perioadă, a fost modificat micșorându-se partea de venituri a bugetului cu 899,0 mii lei, parte de cheltuieli se micșorează cu 899,0 mii lei. Atât resursele financiare cât și termenii de valabilitate au fost modificați pentru anul 2026.*

-*Pentru organizarea comemorării veteranilor participanți la luptele din Afganistan, participanților la lichidarea avariei de la Cernobîl, celui de-al II razboi mondial și văduvelor de război, organizarea mesei de pomenire și pachetelor alimentare familiilor social vulnerabile suma de – 100,0 mii lei;*

-*Pentru organizarea și desfășurarea sărbătorilor (Hramul orașului, Ziua Independenței, Limba Noastră, Ziua Europei, 1 iunie, Anul Nou și altele)-150,0 mii lei;*

- *Contribuția administrației publice locale la elaborarea proiectelor tehnice, implimentarea proiectelor și achitarea avizelor de recepție, verificarea proiectelor tehnice -600,0 mii lei;*

Indicatorii bugetului orașenesc sunt expuși în 1-3 tabelul a proiectului de Decizie.

Sinteza indicatorilor principali ai bugetului orașenesc: venituri, cheltuieli, soldul bugetului și sursele de finanțare – sunt reflectate în tabelul nr.1 la proiectul Deciziei.

În scopul facilitării examinării proiectului, precum și pentru a pune la dispoziție o informație mai detaliată decât cea prevăzută în proiectul deciziei și anexele la el, la prezenta notă informativă sunt atașate, ca material adițional, inclusiv 5 tabele privind propuneri de buget pentru anul 2026 și estimările pe anii 2027-2028 elaborate pe bază de programe și performanțe, prin stabilirea unor indicatori de performanță măsurabili.

La elaborarea proiectului de buget s-a ținut cont de necesitatea asigurării unui echilibru bugetar, prin încadrarea cadrului de cheltuieli cu **cadrul de resurse disponibile**, prin sporirea eficacității și eficienței cheltuielilor publice, fără a admite crearea datoriilor în sistemul bugetar.

Veniturile bugetului or. Telenești

Cadrul normativ în domeniu :

- Legea privind finanțele publice locale, nr. 397 din 16.10.2003
- Codul fiscal: Titlul II (impozitul pe venit); Titlul VI (impozitul pe bunurile imobiliare), Titlul VII (taxele locale), Titlul VIII (taxele pentru resursele naturale)
- Legea pentru punerea în aplicare a titlului VI din Codului fiscal
- Legea cu privire la patenta de întreprinzător nr. 93-XIV din 15.07.1998

- Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului nr. 1308-XIII din 25.07.1997
- Legea bugetului de stat pe anul respectiv

În anul 2026 la bugetul local se preconizează acumularea veniturilor în sumă de **43239,4** mii lei, fiind în creștere comparativ cu suma aprobată (35586,2 mii lei) pe anul 2025 cu **+17,7** puncte procentuale.

În suma totală a veniturilor bugetului orășenesc sunt integrate veniturile obținute din impozite și taxe, venituri colectate ca urmare a prestării serviciilor cu plată, transferuri de la bugetul de stat.

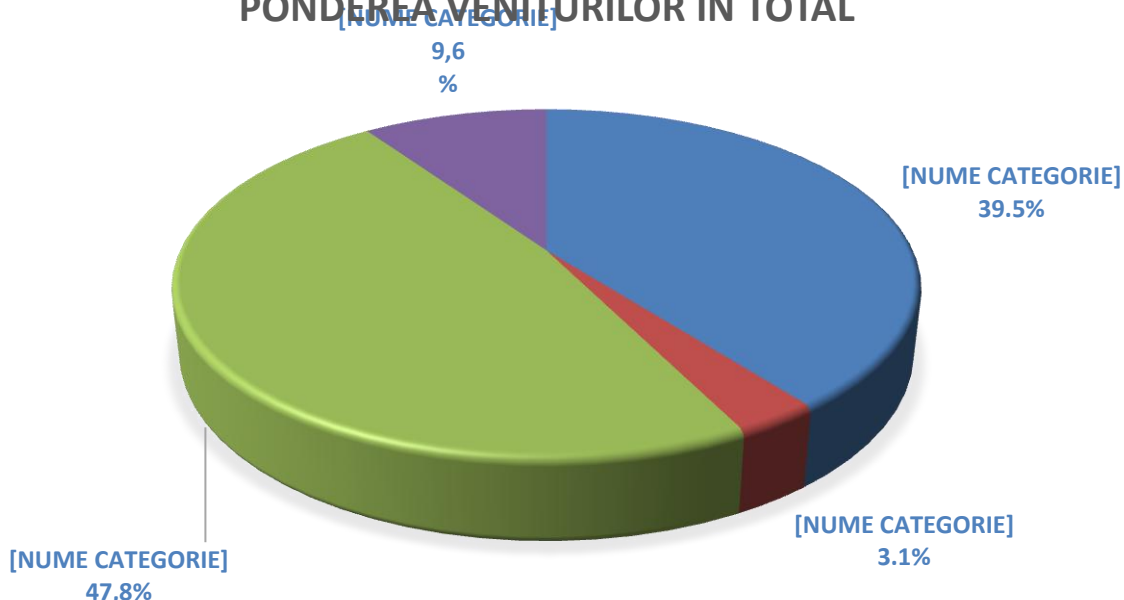
Evoluția principalelor indicatori de resurse a bugetului orășenesc pe anii 2024-2026 se prezintă în următorul tabel:

(mii lei)

	Aprobat 2024	Corelat 2025	Proiect 2026	Devieri proiect/corelat	
				suma	%
Venituri generale	15422,3	16334,9	17075,2	+740,3	4,5
Venituri colectate	1163,3	1092,1	1336,2	+244,1	22,4
Granturi capitale primite de la organizațiile internaționale			4156,0		
TOTAL transferuri	18863,9	27863,0	20672,0	-7191,0	-25,8
<i>inclusiv:</i>					
Transferuri cu destinație generală	4127,9	3886,7	4452,5	565,8	14,6
Transferuri cu destinație specială	14736,0	15253,4	15320,5	67,1	0,5
Transferuri din fondul de compensare		303,3			
Transferuri capitale		7642,1	5055,0		
Transferuri capitale primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul I		300,0			
Transferuri primite între bugetele locale de nivelul I în cadrul unei unități administrativ-teritoriale		477,5			
TOTAL venituri	35449,5	45290,0	43239,4	-2050,6	-4,5

Proгноza încasării veniturilor pe anul 2026 și ponderea tipurilor de încasări în totalul părții de venituri a bugetului orășenesc se prezintă în următoarea diagramă:

PONDEREA VENITURILOR IN TOTAL

În cuantumul veniturilor bugetului orășenesc prognozate pentru anul 2026, partea preponderentă – 47,8% la sută sau **20672,0** mii lei o dețin transferurile de la bugetul de stat, cu o diminuare față de anul 2025 de 25,8 % la sută sau cu **-7191,0**mii lei.

Veniturile proprii în sumă de **17075,2** mii lei, includ în componența următoarele venituri:

- ✓ Impozit pe venit reținut din salariu
- ✓ Impozit funciar al persoanelor juridice și fizice înregistrate în calitate de întreprinzător
- ✓ Impozit funciar al persoanelor fizice cetățeni
- ✓ Impozit pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice
- ✓ Impozit pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice
- ✓ Impozit pe bunurile imobiliare achitate p/f , p/j
- ✓ Impozit pe bunurile imobiliare-p/f din valoarea estimată
- ✓ Impozit privat încasat în bugetul local de nivelul I
- ✓ Taxa de piață
- ✓ Taxa pentru amenajarea teritoriului
- ✓ Taxa p.prestarea serviciilor de transport
- ✓ Taxa de plasare amplasare a publicității
- ✓ Taxa pentru despozitivele publicitare
- ✓ Taxa pentru parcare
- ✓ Taxa pentru parcaj
- ✓ Taxa pentru unitățile comerciale
- ✓ Taxa pentru cazare
- ✓ Taxa pentru patentă de întreprinzător
- ✓ Arenda terenurilor cu altă destinație decât agricolă
- ✓ Alte venituri aplicate conform Codului Fiscal;
- ✓ încasări din arenda terenurilor și locațiunea bunurilor domeniului privat al unității administrativ-teritoriale;
- ✓ alte venituri prevăzute de legislație;

De asemenea, pentru anul 2026, în baza prevederilor proiectului de lege conform actelor normative (politica bugetar-fiscală), sunt stabilite următoarele măsuri de politică fiscală: -scutirilor personale și a persoanelor întreținute:

	Stabilit 2025	Proiect 2026
Scutirea personală (lei)	29700 (pentru persoanele a căror venituri nu depășește suma de 360 000 lei anual)	29700 (pentru persoanele a căror venituri nu depășește suma de 360 000 lei anual)
Scutirea personală majoră (lei)	34 650	34 650
Scutirea soț/soție majoră	21780	21780
Scutirea pentru persoanele întreținute (lei)	9 900	9 900
Scutirea pentru persoane întreținute cu dizabilități	21780	21780

Notă: Cotele impozitului pe venit și scutirile aplicate persoanelor fizice se vor concretiza anual, concomitent cu aprobarea politicii fiscale pe anul corespunzător.

2.Cheltuielile bugetului orășenesc

Pentru anul 2026, cheltuielile bugetului orășelului se estimează în sumă de **44627,2** mii lei, cu o creștere de **9041,3** mii lei față de prevederile bugetare aprobate pentru anul 2025.

La estimarea cheltuielilor aferente proiectului de buget pe anul 2026 și estimărilor pe anii 2027-2028, instituțiile - beneficiarii de alocații s-au condus de:

Sumarul politicilor și priorităților în domeniul cheltuielilor

• Competențele în efectuarea cheltuielilor bugetelor locale pe domenii de activitate sunt determinate prin:

Legea privind Administrația publică locală n.436/2006;

Legea privind descentralizarea administrativă nr.435/2006.

- Resursele bugetare urmează a fi utilizate în mod econom, eficient și eficace.
- Resursele financiare disponibile – direcționate la programe de importanță majoră, îmbunătățind managementul programelor existente de cheltuieli pentru identificarea unor economii și redistribuirea resurselor existente către cele mai prioritare programe de cheltuieli, fără admiterea datoriilor creditoare și blocaje financiare
- Estimarea cheltuielilor = Volumul resurselor disponibile
- Asigurarea acurateței în procesul de planificare bugetară
- Corelarea programelor de cheltuieli cu prioritățile din documentele strategice (naționale, sectoriale, locale) •

Îmbunătățirea eficienței și eficacității utilizării resurselor prin focusarea pe rezultate și sporirea calității serviciilor publice prestate în raport cu obiectivele stabilite (BBP)

- Control strict al angajamentelor în sectorul bugetar
 - actele normative și legislative, strategiile și programele care reglementează activitatea ramurilor (domeniilor) respective;
 - angajamentele de cheltuieli asumate în anii precedenți cu impact financiar asupra anilor planificați (majorarea salariilor în anii precedenți);
 - volumul veniturilor colectate de instituțiile bugetare;
 - actele legislative și normative care reglementează aspectele referitoare la remunerarea muncii (cu modificările și completările ulterioare).

La estimarea cheltuielilor aferente proiectului de buget pe anul 2026 și estimărilor pe anii 2027-2028, APL se conduce de:

- ❖ actele normative și legislative, strategiile și programele care reglementează activitatea autorităților APL și a ramurilor (domeniilor) respective;
- ❖ actele normative care reglementează aspectele referitoare la remunerarea muncii;
- ❖ angajamentele contractuale de cheltuieli asumate în anii precedenți cu impact financiar asupra anilor planificați (majorarea salariilor în anii precedenți, rambursarea împrumuturilor angajate pe termen lung, angajamentele contractuale cu donatori externi în cadrul proiectelor finanțate din surse externe, rambursarea împrumuturilor recreditate, serviciul datoriei interne și externe etc.);
- ❖ performanța atinsă și evoluția reformelor promovate/demarate în cadrul ramurilor (schimbări instituționale);
- ❖ respectarea priorităților în alocarea cheltuielilor;
- ❖ cadrul normativ care reglementează prestarea serviciilor contra plată, precum și veniturile colectate de autoritățile/instituțiile bugetare

Structura instituțiilor publice întreținute din mijloacele bugetului orășenesc

se prezintă în următorul tabel:

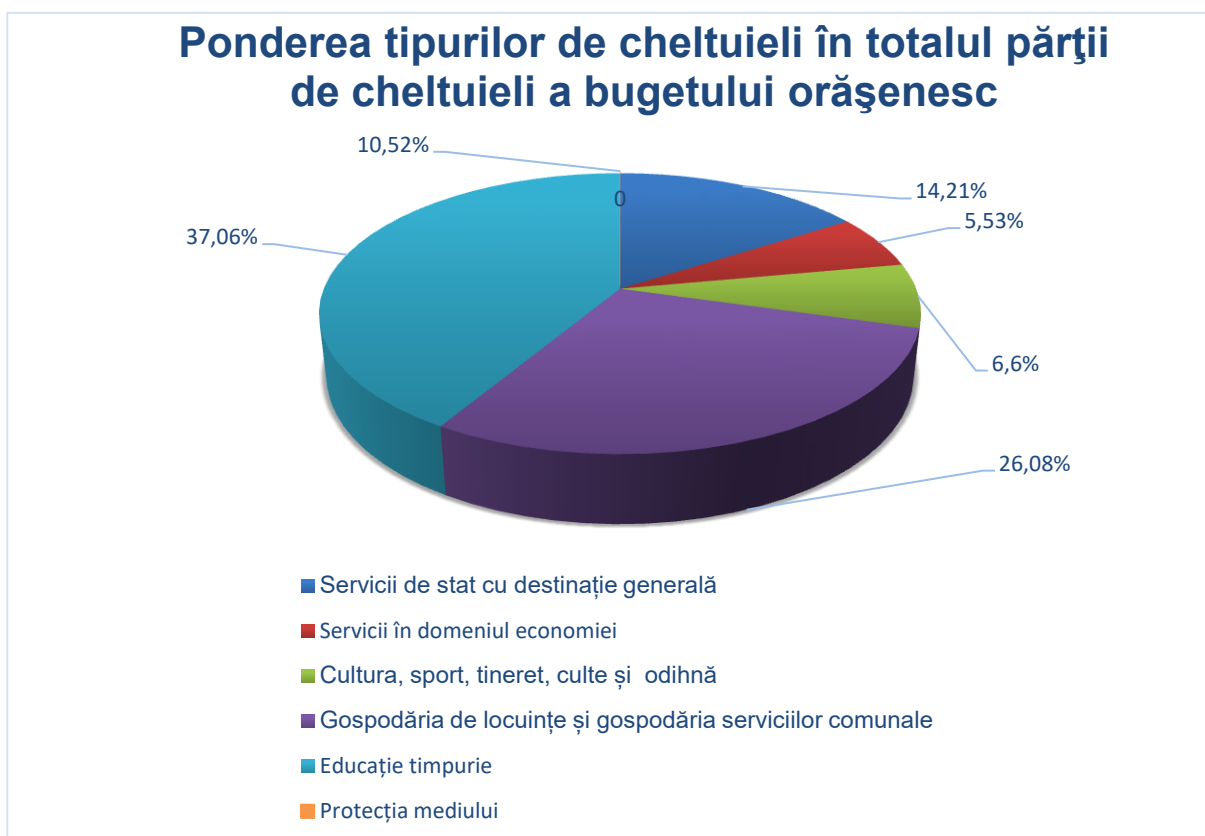
Nr. d/o		Total bugetul orășenesc	
		numărul instituțiilor	numărul unităților
1	2	3	4
1	Servicii de stat cu destinație generală	1	23,3
2	Educație timpurie	2	88,19
3	Servicii in domeniul culturii	3	21,5
4	Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale		29
5	Centrul de zi pentru persoane vârstnice	1	0,75
TOTAL		6	162,74

Evoluția cheltuielilor bugetului orășenesc pe anii 2025-2026 pe principalele grupe funcționale în valoare nominală și ca pondere în total cheltuieli se prezintă:

Denumirea grupelor principale	Gr.pr	2025	2026	ponderea în suma totală (%)
		aprobat/corelat	proiect	
		suma (mii lei)	suma (mii lei)	
1	2	5	7	8

Servicii de stat cu destinație general inclusive fondul de rezervă	01	6060,45	6342,7	4,7
Servicii în domeniul economiei	04	2344,6	2468,3	5,01
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	06	19776,7	11638,9	-41,1
Protecția mediului	05	627,2	4693,8	648,4
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	08	3231,6	2943,9	-8,9
Învățământ	09	17206,5	16539,6	-4,03
TOTAL		49247,05	44627,2	-11,11

Proгноza cheltuielilor pe anul 2026 și ponderea tipurilor de cheltuieli în totalul părții de

cheltuieli a bugetului orășenesc se prezintă în următoarea diagramă:

Structura bugetului orașelului Telenești conform clasificăției economice se reflectă în tabelul nr.1 la Nota informativă a proiectului de Decizie.

Ponderea esențială în volumul cheltuielilor bugetului orașului estimate pentru anul 2026 revine cheltuielilor de personal inclusive cu cotele contribuțiilor la bugetul de asigurări sociale

datorate de angajator și angajați în mărime de 29% din fondul de retribuire amuncii , ce constituie **23479,3** mii lei sau **53,6%** la sută din totalul cheltuielilor.

Cu referire la compartimentul “**Cheltuieli de personal**” informăm că, la elaborarea proiectului bugetului pe anul 2026, s-a ținut cont de următoarele particularități:

□ Pentru anul 2026 se va menține moratoriul asupra funcțiilor vacante, cheltuielile de personal urmând a fi planificate reieșind din necesitatea acoperirii personalului efectiv încadrat. Totodată, în anii 2027-2028 se va estima necesarul de cheltuieli pentru numărul integral de unități de personal, conform structurii aprobate.

□ pentru instituțiile de învățământ finanțate prin transferuri cu destinație specială se v-a conduce per ansamblu de limitele calculate de Min. Finanțelor;

□ aplicabilitatea măsurilor de politică salarială pentru anul 2025 rămâne a fi actuală pentru anul 2026, inclusiv estimarea costului sporului lunar în valoare fixă, stabilit conform prevederilor art.10,alin. (1) și art. 121 din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;

□ Cotele contribuțiilor la bugetul de asigurări sociale datorate de angajator și angajați în mărime de 29% din fondul de retribuire amuncii;

• cota primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală a persoanelor angajate se efectuează din contul angajatului, în mărime de 9%;

• Redistribuirea (reducerea) limitelor estimate pentru cheltuieli de personal la alte articole de cheltuieli nu se vor admite de către autoritățile bugetare

Totodată, în funcție de prioritățile și posibilitățile bugetului public național, inclusiv ținând cont de deciziile referitor la noile măsuri de politică salarială în sectorul bugetar aplicabile pentru anul 2026, Ministerul Finanțelor va propune modificarea valorilor de referință și va estima cheltuielile de personal necesare, despre măsurile respective, inclusiv modificările în politica salarială, autoritățile publice locale vor fi informate suplimentar.

♣ Se atenționează că autoritatea bugetare nu va admite redistribuirea (reducerea) la alte articole de cheltuieli a limitelor estimate pentru cheltuielile de personal.

La planificarea cheltuielilor pentru plata mărfurilor și serviciilor s-a ținut cont de tarifele curente, precum și de necesitatea aplicării unui regim strict de economie, un accent deosebit fiind pus și pe îmbunătățirea procedurilor de achiziții publice.

La planificarea cheltuielilor pentru realizarea funcțiilor urmează și se ține cont de respectarea priorităților în alocarea cheltuielilor, precum: - deservirea datoriei publice – cheltuieli de personal – cheltuieli pentru resursele termoelectrice;

• La alocarea cheltuielilor din contul TDS-se va respecta prioritatea acoperirii integrale a costurilor aferente cheltuielilor de personal.

Valorile de referință se vor aplica începând cu 1 ianuarie 2026 în următoarele mărimi:

Categoriile de angajați	Estimat 2026-2028
angajații din sectorul bugetar, în conformitate cu prevederile Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar	2400
<i>valori de referință derogatorii, asupra cărora nu se aplică norma obligatorie privind indexarea anuală:</i>	
personalul didactic, științifico-didactic și personalul de conducere din instituțiile de învățământ, conducători (directori și directori adjuncți) ai instituțiilor de educație timpurie,	2500

învățământ primar, gimnazial, liceal și profesional tehnic, directorii adjuncți din instituțiile de învățământ altele decât de educație timpurie, învățământ primar, gimnazial, liceal și profesional tehnic	
personalul care, conform anexelor la Legea nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, se încadrează în clasele de salarizare de la 1 până la 25	

Analiza cheltuielilor de personal estimate pentru anul 2026 în prisma funcțiilor se prezintă în următorul tabel:

Denumirea grupelor principale	Gr. principală	Total cheltuieli Mii lei	inclusiv		Ponderea ch.personal în total cheltuieli Mii lei/%
			cheltuieli de personal		
1	2	3	4	5=4/3*100	6
Total cheltuieli de personal		23479,3			
Servicii de stat cu destinație generală	01	6342,7	5511,2	86,9	831,5
Servicii în domeniul economiei	04	2468,3			
Gospodăria de locuințe și gospodăria comunală(personal angajat prin contract de muncă pe termen determinat)	06	11638,9	2924,1	25,1	
Protecția mediului	05	4693,8			
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	08	2943,9	2257,9	76,7	686,0
Învățământ	09	16539,6	12786,1	77,3	3753,5
TOTAL cheltuieli		43777,2	23479,4		

Cheltuieli în cadrul grupelor funcționale principale

- 1. Servicii de stat cu destinație generală (grupa funcțională O1)**
- 2. Gospodăria de locuințe și gospodăria comunală (grupa funcțională O6)**
Programul 75 “Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale”,

3. Cultură, sport, tineret, culte și odihnă (grupa funcțională O8)

Cheltuielile compartimentului dat sunt estimate pentru anul

4. Învățământul (grupa funcțională O9)

Programul 88 "Învățământ",

Bugete pe programe și performanță

Bugetarea pe bază de programe la nivel orășenesc este în strânsă legătură cu planificarea pe termen mediu, deoarece majoritatea politicilor au o durată mai mare de un an.

Bugetele pe programe cuprind toate resursele bugetare.

Tabele la Nota informativă

Tabelul nr.1. Structura bugetului orășenesc conform clasificăției economice.

Tabelul nr.2. Veniturile bugetului orășenesc conform clasificăției economice.

Tabelul nr.3. Cheltuieli bugetului orășenesc conform clasificăției funcționale.

Tabelul nr.4. Sinteza programelor de cheltuieli ale bugetului orășenesc

Tabelul nr.5 Sinteza veniturilor colectate de către instituțiile bugetare finanțate din Bugetu local a Primăriei Telenești pe anul 2026

Tabelul nr.6 Nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate contra plată de către instituțiile bugetare finanțate din bugetul local pe anul 2026

Tabelul nr.7 Efectivul limită al statelor de personal din instituțiile publice finanțate de la bugetul local a Primăriei Telenești pe anul 2026

Tabelul nr.8. REGULAMENTUL privind constituirea fondurilor de rezervă ale autorităților administrației publice locale și utilizarea mijloacelor acestora.

Tabelul nr.9. Planul de acțiuni pentru anul 2026

Tabelul nr.1

Structura bugetului orășenesc conform clasificăției economice

Denumirea	Cod Eco	Suma, mii lei
I. VENITURI, total	1	43239,4
inclusiv transferuri de la bugetul de stat		20672,0
transferuri primite între bugetele locale		
II. CHELTUIELI, total	2+3	44627,2
Inclusiv: Cheltuieli recurente, total		44627,2
din care: cheltuieli de personal		23479,3
III. SOLD BUGETAR	1-(2+3)	-1387,8
IV. SURSELE DE FINANȚARE, total		1387,8
inclusiv conform clasificăției economice (k3)		
Sold mijloace bănești la începutul perioadei	910	1387,8

Tabelul nr.2
Veniturile bugetului orășenesc conform clasificăției economice

Denumirea	Cod ECO (k-6)	Suma , mii lei
Venituri total:inclusiv		43239,4
Impozit pe venit reținut din salariu	111110- 111124	12689,0
Impozit funciar al persoanelor juridice și fizice înregistrate în calitate de întreprinzător	113161	133,6
Impozit funciar al persoanelor fizice cetățeni	113171	262,2
Impozit pe bunurile imobile ale persoanelor juridice	113210	13,5
Impozit pe bunurile imobile ale persoanelor fizice	113220	56,3
Impozit pe bunurile imobile achitate p/f , p/j	113230	234
Impozit pe bunurile imobile-p/f din valoarea estimata	113240	881,8
Impozit privat încasat în bugetul local de nivelul I	113313	2
Taxa de piață	114411	250
Taxa pentru amenajarea teritoriului	114412	350,0
Taxa p.prestarea serviciilor de transport	114413	2
Taxa de plasare amplasare a publicității	114414	10
Taxa pentru despozitivele publicitare	114415	90
Taxa pentru parcare	114416	5
Taxa pentru parcaj	114417	44
Taxa pentru unitatile comerciale	114418	1923,8
Taxa pentru cazare	114421	4
Taxa pentru patenta de întreprinzator	114522	70
Taxă pentru apă	114611	24,0
Granturi capitale primite de la organizațiile internaționale pentru proiecte finanțate din surse externe pentru bugetul local de nivelul I	132223	4156,0
Arenda terenurilor cu alta destinație decit agricolă	141522 141533	15,0
Incasari de la prestarea serviciilor cu plata	142310	1134,2
Plata pentru locațiune	142320	200
Donații	144124 144214	2,0
Alte venituri	145142	15,0
Transferuri primite total, inclusiv:	19	20672,0
Transferuri primite între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul I	1912	20672
Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul I pentru învățământul preșcolar, primar,secundar general ,special și	191211	15320,5

complementar(extrașcolar)		
Transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivel I	191231	1984,2
Alte transferuri curente primite cu destinație generală între bugetul de stat și bugetele locale de nivel I	191239	2468,3
Transferuri primite între instituțiile bugetului de stat și instituțiile bugetelor locale de nivel I	1914	899,0
Transferuri capitale primite cu destinație specială între instituțiile bugetului de stat și instituțiile bugetelor locale de nivel I	191420	899,0

Tabelul nr.3

Cheltuieli bugetului orășenesc conform clasificăției funcționale

Denumirea	Cod	Suma, mii lei
Cheltuieli recurente, în total		44627,2
inclusiv cheltuieli de personal		0
Investiții capitale, în total		0
<i>Servicii de stat cu destinație generală</i>	01	6342,7
Resurse, total		6342,7
<i>Resurse generale</i>	1	6237,7
<i>Resurse colectate de autorități/instituții bugetare</i>	2	105
Cheltuieli, total		6342,7
<i>Exercitarea guvernării</i>	0301	6421,6
<i>Servicii de suport pentru exicutarea guvernării</i>	0302	522,7
<i>Gestionarea fondurilor de rezervă și de intervenție</i>	0802	398,4
<i>Acțiuni cu caracter general</i>	0808	-1000
Serviciul în domeniul economiei	04	2468,3
Resurse, total		2468,3
<i>Resurse generale</i>	1	2468,3
<i>Resurse colectate de autorități/instituții bugetare</i>	2	0
Cheltuieli, total		2468,3
<i>Dezvoltarea drumurilor</i>	6402	2468,3
<i>Protecția mediului</i>	05	4693,8
Resurse, total		4693,8
<i>Resurse generale</i>	1	4693,8
<i>Resurse colectate de autorități/instituții bugetare</i>	2	0
Cheltuieli, total		4693,8
<i>Managementul integrat al deșeurilor și a substanțelor chimice</i>	7002	4693,8
<i>Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale</i>	06	11638,9
Resurse, total		11638,9

<i>Resurse generale</i>	1	11636,9
<i>Resurse colectate de autorități/instituții bugetare</i>	2	2,0
Cheltuieli, total		11638,9
<i>Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale</i>	7502	10039,9
<i>Iluminarea stradală</i>	7505	700,0
<i>Aprovizionarea cu apa și canalizare</i>	7503	899,0
Cultură, sport, tineret, culte și odihnă	08	2943,9
Resurse, total		2943,9
<i>Resurse generale</i>	1	2933,8
<i>Resurse colectate de autorități/instituții bugetare</i>	2	10,1
Cheltuieli, total		2943,9
<i>Dezvoltarea culturii</i>	8502	2743,9
<i>Sport</i>	8602	100
<i>Tineret</i>	8603	100
Învățământ	09	16539,6
Resurse, total		16539,6
<i>Resurse generale</i>	1	15320,5
<i>Resurse colectate de autorități/instituții bugetare</i>	2	1219,1
Cheltuieli, total		16539,6
<i>Educație timpurie</i>	8802	16539,6

Tabelul nr.4

Sinteza programelor de cheltuieli ale bugetului orășenesc

Nr.	Cheltuieli	F₁ F₃	P₁ P₂	P₃	Suma mii lei
1	Administrarea fondului de rezervă(1% către mijloacele bugetare)	0169	0802	00020	398,4
2	Actiuni cu caracter general	0169	0808	00059	-1000,0
3	Autorități legislative și executive(aparatul primăriei)	0111	0301	00005	6421,6
4	Servicii de suport pentru exercitarea guvernării	0133	0302	00009	522,7
5	Transport rutier(reparația drumurilor)	0451	6402	00395	2468,3
6	Dezvoltarea comunală și amenajarea	0620	7502	00333	10039,9
7	Aprovizionarea cu apă și canalizare,contribuții la proiecte investiționale-Proiect	0630	7503	00319	899,0
8	Iluminarea stradală	0640	7505	00335	700,0
9	Educație timpurie	0911	8802	00199/00448	16539,6

10	Servicii în domeniul culturii(Centrul de Cultură Telenești	0820	8502	00234	1966,1
11	Servicii în domeniul culturii(Teatre model)	0820	8502	00234	437,9
12	Servicii în domeniul culturii(Căminul cultural Mihalășa)	0820	8502	00234	190,6
13	Servicii în domeniul culturii(biblioteca)	0820	8502	00231	149,3
14	Servicii de sport si cultura fizica	0812	8602	00230	100
15	Servicii pentru tineret	0813	8603	00239	100
16	Protecția mediului	0510	7002	70363/00436	4693,8

Bugetul primăriei or. Telenești pentru anul 2026, constituie **43239,4** mii lei la partea de venituri și suma de **44627,2** mii lei la partea de cheltuieli. cu un deficit total de **1387,8** mii lei, acoperit din contul soldului disponibil la 31.12.2025-01.01.2026”.

Tabelul nr. 5

**Sinteza veniturilor colectate de către instituțiile bugetare finanțate din
bugetul local a Primăriei Telenești pe anul 2026
(mii lei)**

Nr. d/o	Denumirea instituției	Cod Grupa funcție i	Suma preconizată spre încasare pe subcomponente de surse:		
			Resurse fonduri speciale (296)	Resurse atrase de instituții (297)	Resurse atrase pentru proiecte finanțate din surse externe (298)
1	2	3	4	5	6
1	Primăria or.Telenești - aparat	0111		105	
2	Grădinița Andrieș	0911		590,0	
3	Grădinița Guguță	0911		429,1	
4	Centrul de Cultură Telenești	0820		10,1	
5	Grădinița Guguță	0911		200,0	
Total				1334,2	

Tabelul nr.6

**Nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate contra plată de către instituțiile bugetare
finanțate din bugetul local pe anul 2026**

Nr. d/o	Codul Eco (K6)	Instituția, denumirea serviciilor	Costul serviciilor (lei)
---------	----------------	-----------------------------------	--------------------------

1	2	3	4
1	142320	Tariful de bază pentru chiria anuală a unui metru pătrat de spațiu acordat de instituțiile publice:	
		- amplasate în orașul Telenești, plata pentru locațiunea încăpării -constituie 10% din costul biletului realizat; și	1000 lei pentru o oră de activitate
		- amplasate în satul Mihalașa	500,0 lei o oră/activitate
		Cuantumul minim al chiriei se determină conform formulei aprobate în legile bugetare anuale, cu aplicarea tarifului de bază indicat mai sus	
2	142320	Încasările pentru serviciile comunale prestate de instituțiile publice	după fact
Grădinițele finanțate din bugetul local:			
6	142310	Plata părinților pentru alimentarea copiilor de vârstă preșcolară (lei/copil/zi)	Conform ordinelor Ministerului Educației

Tabelul nr.7

**Efectivul limită al statelor de personal
din instituțiile publice finanțate de la bugetul local a Primăriei Telenești
pe anul 2026**

Nr. d/o		Total bugetul orășenesc	
		numărul instituțiilor	numărul unităților
1	2	3	4
1	Servicii de stat cu destinație generală	1	23,3
2	Educație timpurie	2	88,19
3	Servicii in domeniul culturii	3	21,5
4	Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale		29
5	Centrul de zi pentru persoane vârstnice	1	0,75
TOTAL		6	162,74

REGULAMENTUL
privind constituirea fondurilor de rezervă ale autorităților
administrației publice locale și utilizarea mijloacelor acestora

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul privind constituirea fondurilor de rezervă ale autorităților administrației publice locale și utilizarea mijloacelor acestora (în continuare - Regulamentul) determină modul de constituire, utilizare, evidență și control al fondurilor de rezervă ale autorităților administrației publice locale.

II. Constituirea fondurilor de rezervă ale autorităților administrației publice locale, utilizarea și alocarea mijloacelor acestora

1. Fondul de rezervă este un fond bănesc, constituit anual de autoritatea reprezentativă și deliberativă a unității administrativ-teritoriale și destinat unor cheltuieli pentru acțiuni cu caracter excepțional și imprevizibil, care nu sînt prevăzute în bugetul unității administrativ-teritoriale respective și care țin de competența autorităților administrației publice locale.

2. Cuantumul fondului de rezervă se aprobă anual de către autoritatea reprezentativă și deliberativă a unității administrativ-teritoriale la aprobarea bugetului pentru anul următor, în mărime de cel mult 2% din volumul cheltuielilor bugetului ei, în conformitate cu prevederile articolului 18 din Legea nr. 397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale.

3. Mijloacele fondului de rezervă pot fi utilizate pentru:

a) lichidarea consecințelor calamităților naturale și ale avariilor, efectuarea lucrărilor de proiectare aferente acestor acțiuni-25% din mijloacele fondului de rezervă .

b) restabilirea obiectelor de importanță locală (care se află la balanța autorităților publice locale) în cazul calamităților naturale provocate de procese geologice periculoase-15% din mijloacele fondului de rezervă .

c) acordarea ajutorului financiar unic pentru sinistrați-10% din mijloacele fondului de rezervă .

d) acordarea ajutorului financiar unic persoanelor socialmente vulnerabile-40% din mijloacele fondului de rezervă.

e) finanțarea unor acțiuni de promovare a culturii, altor activități avînd drept scop dezvoltarea comunității-4% din mijloacele fondului de rezervă.

f) recuperarea cheltuielilor legate de transportarea și repartizarea ajutoarelor umanitare acordate unității administrativ-teritoriale (în caz de necesitate)1% din mijloacele fondului de rezervă.

g) acordarea ajutorului financiar sau material serviciului de pompieri și salvatori pentru îmbunătățirea bazei tehnico-materiale, conform prevederilor legale-1% din mijloacele fondului de rezervă.

h) alte cheltuieli cu caracter imprevizibil și necesități de urgență, care, în conformitate cu legislația, țin de competența autorităților publice locale-4% din mijloacele fondului de rezervă. efectuează de către organele de control abilitate cu acest drept.

6. Utilizarea contrar destinației a mijloacelor fondului de rezervă constituie temei pentru perceperea lor integrală și incontestabilă în bugetul unității administrativ-teritoriale respective și tragerea la răspundere a persoanelor culpabile, în conformitate cu prevederile legislației.

7. Responsabilitatea pentru alocarea și utilizarea mijloacelor fondului de rezervă revine autorității executive a unității administrativ-teritoriale respective.

PLANUL DE ACȚIUNI PENTRU ANUL 2026

Nr d/o	PLANUL DE ACȚIUNI PENTRU ANUL 2026	Resurse financiare stimative pentru realizarea planului fara TVA (mii lei)
1	Produse alimentare	2600,0
2	Materiale de uz gospodăresc	50,0
3	Procurarea produselor de curățat și articole de menaj pentru anul 2026	50,0
4	Rechizite de birou	114,0
5	Materiale de construcții	115,0
6	Produse petroliere, carburanți	272,0
7	Procurarea mobilierului	130,0
8	Piese de schimb	65,0
9	Procurarea biocombustibilului solid	211,0
10	Procurarea masinilor, sculelor	45,0
11	Procurarea registrelor de evidență	40,0
12	Contribuția administrației publice locale la elaborarea proiectelor tehnice, implimentarea proiectelor și achitarea avizelor de recepție, verificarea proiectelor tehnice	600,0
13	Reparația stratului de asfalt a unor porțiuni de drum și asfaltarea unor străzi din or. Telenești, sat. Mihalașa, Mihalașa Nouă și procurarea bordurelor	11000,0
14	proiectului nr. TL-23037-DR,, Modernizarea infrastructurii spațiilor publice în zona de revitalizare din or. Telenești,, cu suma totală a proiectului de	31435,4
15	Reparații curente la grădinițele nr. 3 și 4	
16	Amenajarea, iluminarea or. Telenești	100,0
17	Lucrări de construcții de canalizare în străzile or. Telenești	
18	Instalarea și procurarea pilonilor ,extinderea iluminatului stradal	Conform devizului verificat
19	Înverzirea orașului ,și evacuarea gunoștelor neautorizate	Conform devizului verificat
20	Servicii de reparație a utilajului	Conform necesităților
21	Servicii poștale -Abonarea	
22	Servicii de telecomunicații	Caietului de sarcini, catalog de tarife
23	Servicii de Cadastru	catalog de tarife
24	Pregătire de proiecte și proiectare, estimare a costurilor	Conform proiectelor, condițiilor or granturilor atrase
25	Energie electrică	catalog de tarife
26	Gaze	catalog de tarife
27	Apă- Canalizare	catalog de tarife
28	Servicii de internet	catalog de tarife
29	Marcaj rutier	catalog de tarife
30	Servicii de transport	
31	Servicii de salubritate, amenajare, evacuare a deșeurilor menajere din parcuri, cimitire, străzi din or. Telenești, sat. Mihalașa, Mihalașa Nouă	catalog de tarife și volumului de deșeuri

Contabil șef Viorica Tăietu